

AZƏRBAYCAN

ƏDƏBİ-BƏDİİ JURNAL

27 Sentyabr - Anım Günü

9
2022

◆ Poeziya

Rafiq YUSİFOĞLU

ALİ BAŞ KOMANDANIN QUBADLI SƏFƏRİ

Bitdimi bu qara-qorxulu nağıl?
Ürək xiffət çəkir ötən çağ üçün.
Torpağı ölümdən qurtaran oğul
Gedir xəstə yurdu yoluxmaq üçün...

Yanır, şölələnin köksündə məşəl,
Can atır kəndləri qurub tikməyə...
Düşmənin başında yumruq olan əl,
Gedir küskün yurda sığal çəkməyə...

Sevincdən uçunur bərələr, bəndlər,
Divarlar dikəlmək, qalxmaq istəyir.
Yaralı şəhərlər, viranə kəndlər
Xilaskar oğluna baxmaq istəyir.

Elə bil budaqda yarpaq sevinir,
Könlündən dil açmaq arzusu keçir.
Doğma qədəmlərdən torpaq sevinir,
Qəlbindən gül açmaq arzusu keçir...

Böyük də, kiçik də olub səfərbər,
Çirkinə vermərik gözəlimizi!
Əlini Arazda yumasa rəhbər,
Zəfərdən yumuşduq biz əlimizi...

Güclü ol, zamanın budur tələbi,
Sanki köks ötürür Araz dərinə...
Sevinc karvanları keçir elə bil
Əsrlər şahidi Xudafərindən...

Qaçıbdır Mollunun gözündən yuxu,
Bənd uçub, Həkəri dolama gəlir.
Qəhrəman Nəbinin, Həcərin ruhu
Bir cüt nəvəsini salama gəlir...

Gülür Şah İsmayıl, Babək, Koroğlu,
Bu zəfər çevrilib heyrət rəmzinə.
Elin qeyrətini çəkən oğulun
Özü də çevrilib qeyrət rəmzinə.

Nəğməkar Bərgüşad coşqun, inadlı,
Kükrəyən çayların ilhamı gəlib.
Sevinir ürəyi dağlı Qubadlı
Onun görüşünə İlhamı gəlib...

Payız gülləri də ətir qoxuyur,
Duman, get, sevirik biz aydınlığı.
Sanki Ağa çayı nəğmə oxuyur,
Verir doğma yurda göz aydınlığı...

Açır gözlərini yaralı torpaq,
Üzləri təbəssüm bəzəyir indi.
Zirvədə yellənən üçrəngli bayraq
Zəfər çələnginə bənzəyir indi...

ZƏFƏR MÜJDƏSİ

Çat-çat ürəyimdə dərd qəlpə-qəlpə,
Gəldi doğma yurda səfər müjdəsi.

Həsərdən göynəyən viranə qəlbə
Gözəl məlhəm imiş zəfər müjdəsi...

Axır ki, açıldı pashı kilidlər,
Bayraqlar yurdumu bəzəyir necə!
Xaraba şəhərlər, xaraba kəndlər
Viranə könlümə bənzəyir necə?!

Ağır sınaqların, möhnətin izi
Elə bilməyin ki, bizi sarsıtdı...
Qəlbimizdə olan vətən sevgisi
Bitib tükənməyən silah-sursatdı...

Yaşadığ ayrılıq məşəqqətiylə, –
Bir köz kömür olub, bir közüm gülür.
Doğmalar öldülər yurd həsrətiylə, –
Bir gözüm ağlayır, bir gözüm gülür...

Uşaqlar böyüyüb, qocalmışıq biz,
Anıb kövrəlirik o çağımızı...
Şükür, boş qalmayıb bizim yerimiz,
Yandıran olacaq ocağımızı...

Ötdü uzun illər, namərd sənələr,
Gəldi başımıza sonsuz bəlalar.
Köçdü bu dünyadan baba-nənələr,
Yurda sahib çıxın, əziz balalar!

Çox yola salmışıq tufanları biz,
Quruyan ümidlər tumurcuqlayır.
Görəndə qeyrətli cavanları biz,
Dolan gözümüzə yaş muncuqlayır...

Ürək çan atırsa çata yurduna,
Yenə bu torpağa bahar gələcək!
Övlad sahib çıxsa ata yurduna,
Qərrib məzarlarda ruhlar güləcəkdir.

Yadlara qıymayın, özünüz dərin,
Cavanlar, köksümdə bitən həsrəti.

...O yurdu bir dəfə görməyənlərin
Gözündən boylanır vətən həsrəti...

– Qəlbimiz titrəyən nanə yarpağı,
Həsərət quyusuna daş atmışıq biz.
Bir yol görməsək də doğma torpağı,
Onu qəlbimizdə yaşatmışıq biz...

Geriyə dönərmə yaydan çıxan ox? –
Dönürük vətənə, – qərar qətidir...
O torpaq tək bizə babaların yox,
Həm də şəhidlərin əmanətidir...

...Çat-çat ürəyimdə dərd qəlpə-qəlpə,
Gəldi doğma yurda səfər müjdəsi.
Həsərdən göynəyən viranə qəlbə
Gözəl məlhəm imiş zəfər müjdəsi...

YARALI ƏSGƏRİN DÜŞÜNCƏLƏRİ

Aydınlıq gecədir, torpaq soyuq, nəm,
Dostlar şəhid olub, təkə sağ mənəm...
Özümə gəlmişəm, ancaq bilmirəm
Qismət olacaqmı yaşamaq mənə?

Bir də görəcəmmi gələn baharı?
Hər yan qar olsa da, hələ deyil qış...
Özümdən gedəndə, dizdən yuxarı
Kimsə ayağımı qaytanlayıbmış...

Ulduzlar bərq vurur nəmli gözümdə,
Arxası üstəyəm, köksüm qabarıb...
Tək-tənha qalmışam çölün dözündə,
Mərimi ayağımı qırıb aparıb...

Deyəsən sənəcəkdir ömür çırağım,
Cənnət misallıdır burda qəbir də...
Babamın yurduna dəyən ayağım
Qayıtmaq istəmir geriye bir də...

Ay aman, deyəsən çin olub yuxum,
 Pozur sakitliyi şırıldayan çay.
 Yaram göynəsə də, xoşbəxtədi ruhum,
 Başımın üstündə gülümsəyir Ay...

TORPAQ TƏSLİM OLMAYIB

İllərin ayrılığı məni qoyub pis günə,
 Heç bilmirəm yer nədir, heç bilmirəm göy nədir.
 Korun-korun yanıram, tüstü çıxır tərəmdən,
 Talan olmuş yurd yeri gözlərimi göynədir...

Bu amansız canilər, bu qaniçən yağılar
 Möhtəşəm sarayları odlara qalayıblar.
 Bu quldurlar, oğrular təkə sərvətimi yox,
 Vətənli illərimi çapıblar, talayıblar...

Yurdu kimsəsiz görən meşə haraya gəlib,
 Özünü lüt evləri örtməyə yetiribdir.
 Kimsəsiz həyətləri boş qoymayıb təbiət,
 Düz evin ortasında ağaclar bitiribdir...

Qəlbində dağ yaşayıb yurdum dağlar qoynunda,
 Yalnız dağ çəkə bilər bu ağrını, bu dərdi...
 Torpaq təslim olmayıb, qalxıb yaşıl üsyana,
 Düşmənlərin izini otlə, çiçəklə örtüb...

Boynubükük evlərə sığınan bənövşələr
 Əyilən divarlara dayaqlı olmaq istəyib...
 Düz divarın üstündə bitən qızıl lalələr
 Evimizin üstündə bayraq olmaq istəyib...

ŞUŞA YOLU – ZƏFƏR YOLU

Həsərət buludları dönübdür selə,
 Dağlar da “Yallı”ya, “Halay”a gedir.
 Şuşaya çəkilən təzə yol ilə
 Alı Baş Komandan Qalaya gedir...

Yenidən geriyə dönür o çağlar,
 Zirvəyə uçan yollar sevinir...
 Gəlib həyəcana dərələr, dağlar,
 Ağaclar sevinir, kollar sevinir...

Qeyrət karvanının qaçın önündən,
 Halal zəminimizə sünbül qayıdır...
 Qalaya tələsən köçün önündə
 Natəvan, Üzeyir, Bülbül qayıdır...

“Şuşanın yolları dolambadolən”, –
 Görən ürəyindən büstün nə keçir?
 Bu yol ümidləri gözündə qalan
 “Yan”ların, “hay”ların üstündən keçir...

Duman dağ başında olubdur cuna,
 Sevinc gözümdə ulduzdu, aydı...
 Yaralı heykəllər gəlibdir cana,
 Əziz şuşalılar, gözüünüz aydın!

Düşmənin gördüyü sərsəm yuxunu,
 Şükür, Cəhənnəmə göndərə bildik.
 Xoşbəxtik, yenidən xalqın ruhunu
 Vüqar qalasına döndərə bildik...

Tələsir yaxından, uzaqdan gələn,
 Bu yol ulu yurda səfər yoludu...
 Bu yol Qobustandan, Azıxdan gələn
 Ulu bir millətin zəfər yoludu...

DÖYÜŞLƏR DAVAM EDİR

Axır ki, son qoyuldu illərin əzabına,
 Axır ki, sirdaş olduq bol müjdəli səhərlə...
 Biz qəhrəman oğullar, igidlər hesabına
 Qarabağ döyüşündən çıxma bildik zəfərlə...

Qələbə sevincindən coşdu millətin qanı,
 Təzədən su gələcək bizim köhnə arxlara.

Düşməne Dəmir yumruq göstərən Komandanın
Barmağı silkələndi hərın oliqarxlara...

Neçə igid ömrünün qaralıb işıqları,
Təzəcə qaysaq tutan yaranı qanadırlar.
İndi də Paşinyanın bacısı uşaqları
Qarabağda villalar tikməyə can atırlar.

Gözaltı edənlər var dərələri, dağları,
Yenəmi yurd sahibi qalacaqdır qıraqda?
Şəhidlərin qanıyla yoğrulan torpaqları
Pay-püşk eləmək üçün duranlar var marıqda...

Yaratmaqla işi yox, bu, hazır nazirdi,
Sanarlar ki, mömindir onu tanımayanlar...
Bir qarış torpaq üçün qan tökməyə hazırdı,
El yolunda bircə yol burnu qanamayanlar...

Hazır leşin üstünə qarğa-quzğun yığılar,
Ekranı növbə ilə özlərini öyürlər...
Döyüşdə çanağına çəkilən tısbağalar
İndi boyun uzadıb "biz də varıq", – deyirlər...

Birinin el yolunda qanamayıb barmağı,
Bəs onda nəyə görə göz dikiblər payıma?
Düşmənin tapdağından azad olan torpağı
Hasarlamak üstündə dava gedir, ay aman!...

Qorxmurlarmı nə vaxtsa yağa hiddət yağışı?
Nigaran baxışlarda görmürlər şimşək çaxır?
Hələ heç qurumayıb anaların göz yaşı,
Bunların torpaq üçün ağzının suyu axır...

Şəhid haqqı tapdansa, göydən ələnməzmi daş?
Girişməyin milləti talamağa, çapmağa.
Əkəndə, biçəndə yox, yeyəndə orta qardaş
Olanlar hazırdılar tikəmizi qapmağa...

Tanrı bu acgözləri niyə belə yaradıb?
Gücsüzə ağadılar, güclüyə nökdildilər.

Əlacları olsaydı, dənizi də qurudub,
Dibindəki torpaqda villalar tikərdilər...

İşlər öz qaydasına düşəcək narın-narın,
Acgözlər ətəyindən tökə bilsələr daşı...
Gözü torpaqlanmasa bu acgöz hərınların,
Zəfərlə bitə bilməz haqq-ədalət savaşı...

BƏXTİM AYAQ ÜSTDƏYİMİŞ

Ötür gözüüm önündən ömrün ötən çağları,
Tale qismət elədi durdum o ucalıqda...
Mən üstünə çıxmışam sinəmdəki dağların, –
Nə gözəl görünürmüş yurdum o ucalıqdan...

Sanki doğma hənirdən xaraba kənd sevindi,
Yaralı xatirələr ürəyimi göynətdi...
Bu divarları uçan ev mənim ilk evimdi,
Bu həyat ayaq tutub gəzdiyim ilk həyətdi...

Ömrün ixtiyar çağı insan olur yalquzaq,
Nə yaxşı ki, dərələr qısqanmır dağa çayı.
Bu, mənim yer üzündə ilk su içdiyim bulaq,
Bu, suyunda çimdiyim ilk çaydır – Ağa çayı...

Heç zaman ürcah olmaz deyirdilər dağ dağa,
Uşaqılıqla qocalıq burda üz-üzə gəlib...
Hanı qaya üstündə bitən nəhəng dağdağan? –
O quruyandan bəri kəndimiz gözə gəlib...

Ömrün ötən çağları çevrilibdir səraba,
Lənət olsun düşmənin ev yıxan nifaqına...
Hacı Hüseynin bəyin yurdu qalıb xaraba,
Düşməni Şahsuvar bəyin od vurub tifaqına...

Məlhəmtək içimdəki dərin yaranı yuyur,
Ağa çayı axdıqca nələr düşür yadına?
Göz yaşına qarışıb doğma bulağın suyu,
Yeni bir ahəng qatır qəlbimin fəryadına...

Yaralı xatirələr mənə verməyir macal,
Çırmanıb uşaq vaxtı bu çaydan çox keçmişəm...
Çaylaqdakı hər qaya çevrilir addamaca,
Ayaq basıb üstünə adlayıram keçmişə...

Ən ağır məqamlarda yetə bilir dost dada,
Burda hər yol, hər cığır mənə doğma, tanışdı...
Elə bil Ballı qaya dilə gəlib astadan
Mənimçün şirin-şirin xatirələr danışdı...

Sönən ocaq közərir korun-korun, gizlicə,
Bura yenidən dönmək taleyin fürsətidi...
Xarabaya dönsə də, kəndim gözəlmiş necə!
Onu gözəlləşdirən sonsuz yurd həsrətidi...

...Ötür gözüm önündən ömrün ötən çağları,
Bəxtim ayaq üstəymiş, durdum o ucalıqda.
Fövqündə dayanmışam sinəmdəki dağların, –
Nə gözəl görünürmüş yurdum o ucalıqdan...

O DAĞLAR, DƏRƏLƏR GÖZLƏYİR MƏNİ

Şirin xatirələr mənə əl edir,
Uzaqda qalmışam tənha adətək.
Bizim Daşlıdərə uzanıb gedir
Əyinin altından Bərgüşadadək...

Bir vaxt bu dərənin hər yamacında
Bostan yerlərimiz sıralanardı...
Hərə öz işində, öz amacında,
Xatirə bostanı uralanardı...

Kimi qınayıram, axı mən kimi?
Günahkar özüməm, yurd unudulub.
Gözümüz üstündən çəkilən kimi
Pəyhan bulağının gözü tutulub...

Qarağac bulağı qalıb pis gündə,
Vida söyləyibdir öz həyatına.

Doğma üz görməyib yerin üstündə,
Qayıdıb gedibdir yerin altına...

Mənimçün darıxıb Qısrıq bulağı
Gözümü yumantək girir yuxuma...
Gecə səhərəcən çağlayır, axır,
Sərinlik gətirir təşnə ruhuma!

Çıxıb bağlığından dərədəki bağ,
Daha mal-davar da mağala gəlmir.
Ağsuyun köksünə çəkilibdi dağ,
Bu nə müsibətdi? – Ağıla gəlmir...

Bulağa çevrilir gözlərimdə yaş,
Qısrıqdan su içən köksüm dənizdir.
Bu doğma məkanda hər qaya, hər daş
Ruhumu titrədir, mənə əzizdir...

Hicran alovunda oda qalandım,
Yara var köksümdə yaralar kimi?
Dünyada çox yeri gəzib dolandım,
Gözəl yer tapmadım buralar kimi...

Ötən xatirələr səsləyir məni,
Zaman işindədir, gəlib vaxt-vədə...
O dağlar, dərələr gözləyir məni, –
Yollar əvvəl-axır dönür məbədə...

SƏNİN AYRILIĞININ ÖMRÜ HƏR GÜN UZANIR

Doğma yurd, neçə ildir yuxu getmir gözümə,
Hicran məşəqqətinin hər üzünə bələdəm.
Yanına gedən yollar açılmayıb üzümə,
Bir ildi sən azadsan, mən dustağam hələ də...

Xəbərim yox Yazıdan, Çayzəmidən, Gəyəndən,
Oyatmır yatanları "Heyratı"lar, "Cəngi"lər.
Sənin ayrılığında bir ömür xərcləyəndən
Xərclik umur yolunu kəsən Ərəbzəngilər...

Leysanla da yuyulmaz içimdəki bu kədər,
İldırım şaqıldasın, bəs hamı dəli gürşad?
Həkəri nigarandı, Ağa çayı mükəddər,
Doğma adamlar üçün qəribsəyib Bərgüşad...

Həsərət yaxır qəlbimi, başımı duman alıb,
Haqqın dili tutulub, danışa, dinə bilmir...
Uçuq ata evimin gözü yollarda qalıb,
Çat-çat oğul ürəyi məlhəmə dönə bilmir.

Doğma yurd, məskəniydin bir zaman ərənlərin,
Soyuyub babaların əliylə yanan ocaq.
Azadlıq xəbərinə canını verənlərin
Qismətində yox imiş qoynunda dəfn olunmaq.

Yollar hələ bağlıdır, işim düşüb çətinə,
Ayrılıq zəqqum qatır xəyalların balına.
Bir kimsə gedə bilmir qəbir ziyarətinə,
Ölülər ağlayırlar dirilərin halına...

Səndən ayrılan cavan olub bir kövrək qoca,
Kim geri qaytaracaq həyatımın yazını?
Tüstü çıxır tərəmdən, öz ömrüm qısaldıqca
Sənin ayrılığının ömrü hər gün uzanır...

Doğma yurd, neçə ildir yuxu getmir gözümə,
Hicran məşəqqətinin hər üzünə bələdəm.
Yanına gedən yollar açılmayıb üzümə,
Bir ildi sən azadsan, mən dustağam hələ də...

QUBADLIYA YAĞIŞ YAĞIR

Bədənimə sanki düşüb vicvicə
Gözüm dağda çəni görüb kövrəlib.
Qubadlıya yağış yağır gör necə! –
Sanki yurdum məni görüb kövrəlib,
Saçımdakı dəni görüb kövrəlib...

Bir gözəllik sərgisi var qarşımda,
Dağ öpəcək bizi dartıb elə bil.
Qaçqınların gözlərinin yaşından
Bərgüşadın suyu artıb elə bil...

Solmuş gülə həyat verir baxışım,
Payız ömrüm sanki dönüb yaz olub.
İçimdəki otuz ilin yağışı
Buludların kirpiyindən asılıb...

Çox şükür ki, vüsəl düşdü payıma,
Həyəcandan məcnun köksüm qabarır.
Qubadlıya yağış yağır, ay aman,
Sellər məni keçmişimə aparır...

Öz yurduna qovuşanın qəmi yox,
Narahatam, bəlkə bu da yuxudur?!
Məni yerdə basdırılan mərmə yox,
Minalanmış xatirələr qorxudur...

Bu yerlərin payızını, qışını
Xatırlayıb bulud kimi dolmuşam.
Hücum çəkir xatirələr qoşunu,
Qarşısında əliyalın qalmışam...

Görən nədir bizdən göyün tələbi?
Nələr deyir ildırımın çaxışı?
Ruhlar dönüb pərvanəyə elə bil
Sevincimin işığına axışır...

Bədənimə sanki düşüb vicvicə
Gözüm dağda çəni görüb kövrəlib.
Qubadlıya yağış yağır gör necə! –
Sanki yurdum məni görüb kövrəlib,
Saçımdakı dəni görüb kövrəlib...

QƏM HEYKƏLİ

Hava qarsır üzümü, nə olub mən fağıra?
Hər yan həsrət oduyla qızdırılıb elə bil.

Həyatimizə gedən kol-kos basmış cığıra
İllər də mina kimi basdırılıb elə bil...

Bir zaman xoşbəxt idik, xatırladım o çağı.
Bomboş həyat-bacada yer tapmıram özümə...
Dili söz tutmur nə sə deyə ata ocağı,
Dayanıb küskün-küskün baxır mənim üzümə...

Nələr, nələr söyləmir mənə qəmli baxışlar?
Üz sürtmək istəyirəm torpağına, daşına.
Qara buludlar dolub, yağan narın yağışlar
Elə bil ki, züly tutur gözlərimin yaşına...

Köksümdə əsən ürək alovlanır, alışır,
Doluxsunmuş gözlərim olub qəm piyaləsi,
Uçuq-sökük divarlar elə bil ki, danışır, –
Ürəyimi titrədir onun dilsiz naləsi...

Bilmirəm heç neyləyim, pis gündəyəm, pis gündə –
Tənhalıq güc gələrmiş qocaman dağ kəlinə...
Dağılmış evimizin xərəbəsi üstündə
İndi mən çevrilmişəm uca qəm heykəlinə...

DOĞMA YURDA QƏDƏM BASDIM BU SƏHƏR

Təşnə üçün bir udum su bəs edər,
Bu taledən umacağım yox daha!
Doğma yurda qədəm basdım bu səhər,
Şükür bizi qovuşduran Allaha!

Sanki həsrət məlhəmidir hava, su.
Qismət məni bir də bura göndərdi.
Ciyərimə doldu vətən havası,
Bəxtim məni bəxtəvərə döndərdi.

Necə tapım dədə-baba evini?
Dərd göyərüb ürəyimin çatında.
Elə bil ki, gəlişimə sevinir,
Torpaq güllür ayağımın altında...

Abad yurdu gör qoyublar nə günə?
Qu söyləsən, burda qulaq tutular...
Yağların birə düşüb kürkünə,
Oğulları haraylayır atalar...

Doğmaları, əzizlər ara bir!
Dözə bilmir ürək həsrət közünə.
Gözümüzü gizləyirik arabir,
Utandırmaq baxmaq yurdun üzünə...

Bu evdən o evi seçə bilmədim,
Sanki tüstü qalxdı mənim başımdan.
Qubadlıda su da içə bilmədim,
O, su içdi gözlərimin yaşından...

Nə umursan qəlbi, ruhu sınıqdan?
Bəxş edən var belə gözəl günləri.
Ulu yurdum, çıxdın ağır sınaqdan,
Qarşındadır hələ gözəl günlərin...

Göynərtini yumaq olmur yağışla,
Dözmək olmur nakamların ahına!
Ulu yurdum, qalanları bağışla
Həsrətindən ölənlərin ruhuna!

Çətin kəsə bu intizar yağışı? –
Göyüm-göyüm göynəyirdi bu torpaq.
Qayıdanda ayağımdan yapışıb,
Sanki “getmə” söyləyirdi bu torpaq...

Təşnə üçün bir udum su bəs edər,
Bu taledən umacağım yox daha!
Doğma yurda qədəm basdım bu səhər,
Şükür bizi qovuşduran Allaha!

BİR OVUC TORPAQ

Ümidlə baxsam belə hər açılan səhərə,
Ağrıların əlindən qurtara bilmədim mən.

Səni mən gətirmişdim, əziz ana, şəhərə,
Bağışla ki, geriyyə qaytara bilmədim mən...

Qaçqınların ahından gələrdi Vətən ətri,
Səbirlər diləyərdik sizə, hər gün səbirlər.
Hamı qərubsəmişdi doğma evindən ötrü,
Qərib adam görmüşdük, – bu da qərib qəbirlər...

İllər görüb işini, qəlbimin odu sönüb,
Daha əlimdən gəlmir seltək coşub çağlamaq.
Qismətimdə var imiş yenidən geri dönüb,
Xarabazar yurdumda için-için ağlamaq.

Qaldım öz evimizə uzaqdan baxa-baxa,
Baxışlarımla öpdüm daşını, divarını...
Üz də sürtə bilmədim o müqəddəs torpağa,
Aşıb keçə bilmədim illərin hasarını...

Nə qədər baxasıyıq evimizə uzaqdan?
Daha insanların da güvə düşüb səbrinə.
Əlimdən nə gəlir ki, doğulduğun torpaqdan
Bircə ovuc gətirib səpdim sənə qəbrinə...

İndən belə çətin ki, tale sizə yar ola,
Ayrılıq ayazında baş daşın buz kimidi...
O bir ovuc torpaqla sağalarmı yaralar? –
O, torpaq yox, yaraya səpilən duz kimidi...

◆ N ə s r

Günel NATIQ

BONCUQ

◆ Hekayə

Evimizdən yüz metr aralıda sahibsiz torpaq var. Deyilənə görə, lap əvvəllər bura qəbiristanlıq olub. Sonra bir adam alıb buranı, şumlayıb, əkin əkib, amma bir günün içində tarla od tutub yanıb. Dünyagörmüş yaşlılar deyib ki, ölülərin ahı tutub o qaramat adamı. O vaxtdan da adam ilim-ilim itib, bir də görən olmayıb. Həmin torpaq sahəsinə isə bir də heç kim yaxın düşməyib...

Yağış yağanda həmin torpağın üstündə gəzməyi sevirəm. Elə bil doğma adamların, doğma varlıqların iyini duyuram. Qərībā ətir gəlir torpaqdan...

İlk dəfə idi ki, yağış yağanda sevinmədim. Əksinə, yağışı yağdığına peşman etdim, yamanladım. "Torpağı suyun altında qalıb indi" – dedim öz-özümə. Soyuğu heç sevməzdi, isti adyaların üstündə xumarlanardı. Yeri isti, kefi lap kök olanda astadan mırıldayar və quyruğunu yellərdi. Anamla baxıb gülərdik.

Düzü, özüm də bilmədim necə həyatımıza girdi. Ailəcə it-pişik saxlamağı sevməmişik. Ancaq günlərin birində evdə siçan peyda olanda ayrı əlacımız qalmadı. Mən təmiz, sağlam pişik balası soraqlamağa başladım.

İş yoldaşımın pişiyi təzəcə balalamışdı. Dedi, pişiyin bir ağca balaları var ki, iki göz istəyir tamaşa etsin.

– Bilirsiz, mən balaca pişikləri sevirəm, – dedim, – amma böyük pişiklərə qanım qaynamır, ayağıma toxunanda isə ətim ürپəşir.

– Əgər balacalıqdan götürüb saxlasaz, sevcəksiz, – evində 5-6 pişiyə "analıq" edən iş yoldaşım gülümsədi.

– Onda mənə ağ rəngli balanı gətirin. Düzdür, anam və mən pişikləri sevmirik, amma birtəhər saxlarıyıq. Əslində, çox da ağılim kəsmir...